

Закључци учесника другог Форума пружалаца услуга за особе са инвалидитетом

Други Форум пружалаца услуга за особе са инвалидитетом који је одржан 24. априла 2015. године у просторијама Народне банке Србије у Београду, окупио је преко 120 представника пружалаца социјалних услуга, као и креатора политика у овој области, невладиног сектора, медија и представника ЕАСПД-а. Учесници су се сложили око следећих закључака, када је у питању развој услуга у заједници за особе са инвалидитетом, наставак процеса деинституционализације и превенције институционализације, са циљем да се убрза процес реформе у области социјалне заштите и инклузије особа са инвалидитетом:

1. Неопходно је преиспитивање постојања политичке воље и заинтересованости представника доносилаца одлука, пре свега Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, за неговање одговарајућег нивоа сарадње са представницима осталих актера, када је у питању развој локалних услуга, наставак процеса деинституционализације и побољшања услова живота особа са инвалидитетом, јер је током форума више пута наглашаван проблем недоласка позваних представника министарства, и због тога је потребно послати снажну поруку о неопходности њиховог учешћа у наредним приликама и успостављања дубљег односа сарадње и поштовања са осталим актерима;
2. Поставити систем пружања услуга на тај начин да је корисник у његовом центру, пружајући му могућност за самозаступање, да сам доноси одлука и има слободу избора у погледу средине у којој ће живети;
3. Промовисати интегрисани приступ када је у питању нега и коришћење расположивих ресурса, пре свега промовисањем интерсекторске сарадње међу системима социјалне заштите, здравља, образовања и запошљавања на републичком и локалном нивоу;
4. Без обзира што се многим чини да је питање процеса деинституционализације компликовано и да се не постижу очекивани резултати, неопходно је да се он настави, да се изради Програм деинституционализације и настави са развојем планова за трансформацију установа за смештај;
5. Треба наставити рад на отклањању стигматизације и препознавању потреба особа са инвалидитетом од стране најшире заједнице, јер ће се на тај начин омогућити и олакшати приступ ресурсима потребним за побољшање њиховог положаја у друштву;
6. Унапредити процес лиценцирања пружаоца социјалних услуга јачањем сарадње и подстицањем међусобне одговорности свих актера укључених у процес лиценцирања, на републичком и локалном нивоу. Организацијама особа са инвалидитетом које пружају локалне услуге је потребна подршка у овом процесу,

те је неопходно пружити им подршку како би у најкраћем року преузеле активну улогу у процесу достизања потребних стандарда квалитета услуга које пружају, а потом и у прикупљању потребне документације којом потврђују да су испунили све предвиђене услове за добијање лиценце за услугу коју пружају;

7. Извршити адекватне измене и допуне законских и подзаконских аката којима је су уређене социјалне услуге, постављени стандарди и оквир за процес деинституционализације и обезбедити њихову адекватну примену;
8. Спровести анализу начина финансирања услуга, преко средстава из буџета, јединица локалне самоуправе, до пројектних извора финансирања, са циљем да се успостави што стабилнији и одрживији начин финансирања услуга, укључујући разматрање ефикасности наменских трансфера и примене начела новац прати корисника;
9. Успоставити сарадњу између пружалаца услуга и представника јединица локалних самоуправа, са циљем да се кроз отворену комуникацију на адекватан начин посматрају потребе корисника и обезбеди њихово испуњење;
10. Основати мрежу пружалаца улуге становање уз подршку Србије због све већег броја пружалаца ове услуге, различитих и значајних препрека за њено пружање и потребе за заједничком платформом и усклађеним деловањем у правцу заступања интереса корисника, али и пружалаца услуге, ради залагања за адекватно законско решење у погледу уговарања, реализације и финансирања социјалних услуга, обезбеђење адекватних минималних стандарда за услугу, обезбеђења минималних услова квалитета пружања услуге кроз поштовање и примену дефинисаних минималних стандарда услуге, функционалне одрживости услуге и размене искустава и заједничко учење о свим релевантним аспектима реализације услуге.
11. Обезбеђивати услове за несметано праћење европских стандарда и напретка у области пружања социјалних услуга за особе са инвалидитетом и обезбедити активније учешће у европским мрежама као што је ЕАСПД како би се ефективније користитли расположиви ресурси, и сви видови подршке, за унапређење социјалних услуга (међународне конференције и слично);
12. Наставити континуирану размену информација између различитих актера у области пружања социјалних услуга за особе са инвалидитетом, укључених у процес деинституционализације, на националном и међународном нивоу.